USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Šárky Neuwirthové a soudců JUDr. Daniely Kabátové a JUDr. Martina Putíka, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **MJS Engineering s. r. o.**, IČO 27856691
sídlem Dolní 1082, 742 66 Štramberk
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Maršálkem
sídlem Stará cesta 676, 755 01 Vsetín

proti
žalovanému: **Pavel J.**, narozený dne xxx
bytem xxx

o zaplacení 1.000.000 Kč s příslušenstvím k návrhu žalobkyně na vydání předběžného opatření
k odvolání Petry J., narozené xxx, bytem xxx proti usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 25. 10. 2024, č. j. 16 C 135/2024-64,

takto:

Usnesení okresního soudu se **potvrzuje**.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením okresní soud Petře J. zakázal jakýmkoliv způsobem nakládat s nemovitými věcmi: pozemkem p. č. xxx o výměře xxx m^2, pozemkem p. č. xxx o výměře xxx m^2, jehož součástí je stavba č. p. xxx, rodinný dům, obou zapsaných v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Moravskoslezský kraj, Katastrálním pracovištěm Nový Jičín, pro obec a katastrální území Kopřivnice, zejména, nikoliv však výlučně, jí zakázal nemovité věci prodat, darovat, směnit, zastavit či jiným způsobem zatížit, a to až do pravomocného rozhodnutí ve věci samé. Žalobkyni byla uložena povinnost zaplatit na soudním poplatku za návrh na vydání předběžného opatření částku 1.000 Kč do 15 dnů od doručení usnesení a dále bylo rozhodnuto, že o nákladech řízení mezi účastníky bude rozhodnuto ve věci samé.

2. Okresní soud o návrhu na vydání předběžného opatření rozhodl v souladu s ust. § 102 odst. 1, § 76 odst. 1 písm. d) a odst. 2 o. s. ř. a § 733 občanského zákoníku, dále § 75c odst. 4 o. s. ř. Dospěl k závěru, že návrh na vydání předběžného opatření je důvodný, když žalobkyně navrhuje, aby soud vydal předběžné opatření, kterým zamezí manželce žalovaného nakládat s nemovitými věcmi. Žalobkyně osvědčila, že má pohledávku ve výši 1.000.000 Kč s přísl. vůči žalovanému z titulu ručitelského závazku, když žalobkyně vyplatila společnosti ALFA COM stavby s. r. o. dne 24. 5. 2023 zápůjčku ve výši 1.000.000 Kč a součástí smlouvy byl i ručitelský závazek žalovaného. Žalobkyně současně osvědčila, že žalovaný za dobu kratší dvou měsíců po vyplacení zápůjčky žalobcem a podepsáním ručitelského závazku uzavřel s manželkou formou notářského zápisu zúžení SJM s tím, že nemovitosti tvořící SJM připadly do výlučného vlastnictví manželce, tj. paní Petře J. Jmenovaná předmětné nemovitosti prostřednictvím realitní kanceláře nabízí k prodeji. Soud má tak za to, že je třeba zatímně upravit poměry účastníků, když je zde důvodná obava, že by budoucí výkon rozhodnutí byl ohrožen.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Řehánková.

3. Proti tomuto usnesení podala Petra J. odvolání, kterým se domáhá jeho změny tak, že návrh žalobkyně na vydání předběžného opatření se zamítá. Uvedla, že není splněna jedna ze základních podmínek pro nařízení předběžného opatření, a sice podmínka, že návrh na nařízení předběžného opatření musí prvotně směřovat vůči účastníku řízení z důvodu zatímního uspořádání poměrů mezi účastníky řízení, příp. i vůči třetí osobě, pokud je uložení takové povinnosti představováno jako nezbytná součinnost pro splnění povinnosti uložené přímo účastníku řízení. Nesplnění této podmínky je samo o sobě důvodem, pro nějž nelze navrženému předběžnému opatření vyhovět (usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 13. 12. 2018, sp. zn. 14 Cmo 383/2018). Odvolatelka není v žádném procesněprávním ani hmotněprávním vztahu s žalobkyní, tj. není účastníkem řízení a nebyla až do vydání usnesení o nařízení předběžného opatření na již zahájeném řízení nikterak zúčastněna, ani není vůči žalobkyni ničeho povinna, přesto byla jediným subjektem zatíženým povinnostmi uloženými předběžným opatřením. Shora citovaným rozhodnutím Vrchní soud v Praze konstatoval: „z § 76 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 102 odst. 3 o. s. ř. se podává, že předběžným opatřením lze uložit povinnost také někomu jinému, než účastníku řízení o předběžném opatření, ale jen tehdy, lze-li to po něm spravedlivě žádat. Třetí osobě lze předběžným opatřením ukládat jen takovou povinnost, která představuje součinnost při splnění povinnosti účastníka, tj. která souvisí se splněním povinnosti uložené účastníku řízení o předběžném opatření. Předběžným opatřením proto není možno uložit povinnost jiné osobě než účastníku řízení, aniž by zároveň byla nějaká povinnost uložena přímo účastníku. Nelze proto uvažovat o nařízení předběžného opatření, které by ukládalo povinnost třetí osobě, aniž by z něj byl zavázán sám účastník“.

4. Dále namítala nepřezkoumatelnost daného rozhodnutí pro absenci řádného odůvodnění. Z napadeného usnesení není zřejmé, zda se soud vůbec shora uvedenou procesní otázkou okruhu osob, jejichž práva lze předběžným opatřením omezit, zabýval. Z odůvodnění usnesení nelze zjistit nic jiného než citaci zákonného ustanovení § 76 odst. 2 o. s. ř. Napadené usnesení neobsahuje odůvodnění, proč má soud za to, že lze předběžným opatřením uložit povinnosti toliko osobě, která není účastníkem řízení, ani proč má soud za to, že je vyhověno výsledné dikci zákona, že lze omezení práv předběžným opatřením po odvolatelce spravedlivě žádat. V tomto rozsahu nejsou důvody soudu pro rozhodnutí vůbec zřejmé, což svědčí o libovůli. Nařízením předběžného opatření znemožnil soud I. stupně odvolatelce výkon jedné ze zásadních složek vlastnického práva, a to věc převést na jiného, hrozí tak vznik škody v majetkové sféře odvolatelky, a to vzhledem k tržní hodnotě dotčených nemovitostí škody významného rozsahu, nebyla uložena žalobkyni povinnost složit jistotu k zajištění případné náhrady škody ve smyslu § 75b ve spojení s ust. § 102 odst. 3 o. s. ř. Stěžovatelka je přesvědčena, že i tato okolnost svědčí o libovůli okresního soudu.

5. Žalobkyně navrhla potvrzení usnesení okresního soudu jako věcně správného. Uvedla, že z odvolání Petry J. nevyplývá, že by nesouhlasila se skutkovými okolnostmi, které vedly žalobkyni k návrhu na vydání předběžného opatření. Lze tedy vycházet z toho, že žalobkyně má vůči Pavlu J. pohledávku ve výši 1.000.000 Kč s přísl., Pavel a Petra J. jsou manžely a vzájemnou dohodou upravili svůj majetkový režim SJM tím způsobem, že nemovité věci připadly do výlučného vlastnictví Petry J. Došlo ke splnění dalších podmínek obsažených v § 733 o. z., což znamená, že pohledávka žalobkyně je uspokojitelná i z nemovitých věcí, které byly dříve součástí SJM Pavla a Petry J., a které jsou nyní ve výlučném vlastnictví Petry J. Pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti daného usnesení, usnesení soudu, kterým se zcela vyhovuje návrhu na vydání předběžného opatření, nemusí obsahovat odůvodnění (§ 169 odst. 2 o. s. ř.). Uložení povinnosti předběžným opatřením jiné osobě, než účastníku řízení, předvídá zákon, když dle § 76 odst. 2 o. s. ř. je možné předběžným opatřením uložit povinnost někomu jinému, než účastníku, jen tehdy, lze-li to na něm spravedlivě žádat. Procesní předpisy umožňují, aby byla předběžným opatřením uložena povinnost i mimo okruh účastníků ve věci samé, zde tedy Petře J. Podmínkou je, aby bylo spravedlivé žádat po takové osobě splnění povinnosti, která pro ně z předběžného opatření vyplývá. Zákon žádnou jinou podmínku, než požadavek spravedlivosti, nestanovuje. Argumenty

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Řehánková.

Petry J. o tom, že jí nemůže být uložena předběžným opatřením povinnost, protože údajně není se společností MJS Engineering s. r. o. v žádném hmotněprávním či procesněprávním vztahu, není důvodná a nemá oporu v právních předpisech. Soud by např. mohl uložit povinnost bance žalovaného, kdy rovněž banka není v žádném vztahu s žalobcem (věřitelem), přesto soudy předběžná opatření vydávají. Přímý vztah mezi ní a společností žalobkyně vyplývá z § 733 o. z., který se projeví v exekučním řízení, v němž bude mít Petra J. jako vlastník nemovitých věcí postavení účastníka coby manželka povinného dle § 36 odst. 2 exekučního řádu. Judikatura citovaná Petrou J. je nepřiléhavá. Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 14 Cmo 383/2018 je po skutkové stránce odlišné. Mezi účastníky tohoto řízení (manžela a manželky) probíhalo řízení o vypořádání SJM, nikoliv řízení o zaplacení částky. Rovněž rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 7 Cmo 89/2021 je po skutkové stránce odlišné. Řízení ve věci samé bylo vedeno o návrhu na vyslovení, že nejde o rozhodnutí jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady jedné společnosti, nikoliv řízení o zaplacení částky. Rozhodnutí nebyla publikována ve Sbírce soudních rozhodnutí a sám Nejvyšší soud ČR tato rozhodnutí nezařadil mezi ta, která by měla vést ke sjednocování rozhodování českých soudů. Vydané předběžné opatření je v souladu s rozhodnutím Ústavního soudu ČR sp. zn. II. ÚS 110/96. Ten posvětil, že je možné předběžným opatřením uložit povinnost jiné osobě, než účastníku řízení ve věci samé, přestože předběžným opatřením nebyla současně uložena povinnost účastníkovi. V dané věci se vyskytovaly tyto osoby: věřitel měl pohledávku vůči dlužníkovi a navrhoval vydání předběžného opatření vůči vlastníkovi nemovitých věcí, dlužník měl dluh vůči věřiteli, nacházel se v konkursu, předtím převedl jako prodávající nemovité věci na vlastníka nemovitých věcí, vlastník nemovitých věcí nabyl jako kupující nemovité věci od dlužníka, předběžným opatřením mu byla uložena povinnost zákazu nakládat s nemovitými věcmi. Tato věc má s předmětným sporem více společných prvků, než rozhodnutí citovaná Petrou J. V probíhajícím sporu bude rozhodnutí ve věci samé představovat exekuční titul, který bude možné použít k uspokojení pohledávky společnosti MJS Engineering s. r. o. Tato pohledávka bude moci být uspokojena z nemovitých věcí Petry J. (§ 733 o. z.). Předběžné opatření uložené Petře J., spočívající v zákazu nakládat s nemovitými věcmi, je bezprostředně nutné k tomu, aby mohly být tyto nemovité věci postiženy v navazujícím exekučním řízení. Nevydáním předběžného opatření či jeho zrušením se „otevře cesta“ k tomu uspokojení pohledávky společnosti žalobkyně zmařit a bude-li Petra J. postupovat racionálně, pokusí se prodat nemovité věci co nejdříve a inkasovat výtěžek, nebude čekat na exekuční postižení nemovitých věcí.

6. Krajský soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal usnesení okresního soudu v souladu s ust. § 212 věta prvá a § 212a odst. 1, 5 a 6 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

7. Odvolací soud přejímá zjištění, jak je učinil okresní soud, kdy žalobkyně jako zapůjčitel a společnost ALFA COM stavby s. r. o. jako vydlužitel a žalovaný jako ručitel uzavřeli smlouvu o zápůjčce s dohodou o ručení dne 24. 5. 2023, když žalobkyně poskytla na základě této smlouvy částku 1.000.000 Kč. Ve smlouvě o zápůjčce ze dne 24. 5. 2023 bylo dohodnuto, že smluvní strany si sjednávají splatnost zápůjčky na 3 měsíce ode dne poskytnutí zápůjčky (článek 2 bod 2 Smlouvy). Jak dále bylo tvrzeno v návrhu na vydání předběžného opatření, na majetek společnosti ALFA COM stavby s. r. o. byl prohlášen konkurs a u pana Pavla J. nebyl dohledán žádný majetek. Notářským zápisem NZ 155/2023 ze dne 3. 7. 2023 žalovaný se svou manželkou Petrou J. uzavřel smlouvu o režimu oddělených jmění manželů a dohodu o vypořádání společného jmění manželů tak, že mj. nemovitosti zapsané na LV č. xxx pro obec a k. ú. Kopřivnice připadnou do výlučného jmění manželky Petry J. a podíly žalovaného ve společnostech připadnou do výlučného jmění žalovaného. Petra J. je výlučnou vlastnicí nemovitých věcí zapsaných na LV č. xxx pro k. ú. Kopřivnice a tyto jsou nabízeny k prodeji, jak je zveřejněno na webových stránkách M&M reality. U žalovaného nebyl dohledán žádný hodnotný majetek. Svůj majetek žalovaný v krátké době převedl na jiné osoby či ho jinak znehodnotil.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Řehánková.

8. Dle § 76 odst. 1 písm. d) o. z. předběžným opatřením může být účastníku uloženo, aby zejména nenakládal s určitými věcmi nebo právy. Dle odst. 2 předběžným opatřením lze uložit povinnost někomu jinému než účastníku jen tehdy, lze-li to na něm spravedlivě žádat.

9. Podle § 75c odst. 4 o. s. ř. pro vydání předběžného opatření je rozhodující stav v době vyhlášení (vydání) usnesení soudu I. stupně. Z ust. § 75c o. s. ř. vyplývá, že předseda senátu nařídí usnesením předběžné opatření, jestliže bude prokázáno, že je třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků, nebo že je zde obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen a jestliže budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.

10. Dle § 102 odst. 1 o. s. ř. je-li třeba po zahájení řízení zatímně upravit poměry účastníků nebo je-li po zahájení řízení obava, že by výkon rozhodnutí v řízení posléze vydaného mohl být ohrožen, může soud nařídit předběžné opatření.

11. Dle § 710 o. z. součástí společného jmění jsou dluhy převzaté za trvání manželství, ledaže
    a) se týkají majetku, který náleží výhradně jednomu z manželů, a to v rozsahu, který přesahuje zisk z tohoto majetku nebo
    b) je převzal jen jeden z manželů bez souhlasu druhého, aniž se přitom jednalo o obstarání každodenních nebo běžných potřeb rodiny.

12. Dle § 727 odst. 1 o. z. rozhodnutím soudu nelze vyloučit ani změnit ustanovení upravující obvyklé vybavení rodinné domácnosti. Dle odst. 2 rozhodnutí soudu o změně, zrušení nebo obnovení společného jmění nesmí svými důsledky vyloučit schopnost zabezpečovat rodinu a nesmí se obsahem nebo účelem dotknout práv třetí osoby, ledaže by s rozhodnutím souhlasila.

13. Dle § 733 o. z. zavázal-li se jeden z manželů v době, od které do změny nebo vyloučení zákonného majetkového režimu, ať smlouvou manželů nebo rozhodnutím soudu, uplynulo méně než 6 měsíců, může být pohledávka jeho věřitele uspokojena ze všeho, co by bylo součástí společného jmění, kdyby ke smlouvě manželů nebo k rozhodnutí soudu nedošlo.

14. Do společného jmění manželů s ohledem na shora uvedené ust. § 710 písm. b) o. z. nepatří dluhy, které převzal jen jeden z manželů bez souhlasu druhého, aniž se přitom jednalo o obstarávání každodenních nebo běžných potřeb rodiny. Z uvedeného vyplývá, že pokud jeden z manželů kontrahoval smlouvu, z níž vznikl závazek, jehož součástí byl dluh, předmětem kontrahování nebylo obstarávání každodenních nebo běžných potřeb rodiny, přičemž druhý manžel s uzavřením takové smlouvy souhlasil, patří dluh do společného jmění manželů.

15. V daném případě pak je zřejmé, že smlouva o zápůjčce byla uzavřena dne 24. 5. 2023, částka 1.000.000 Kč měla být vrácena do 3 měsíců, tedy do 24. 8. 2023, nicméně již 3. 7. 2023 žalovaný a jeho manželka uzavírají smlouvu o režimu oddělených jmění manželů a dohodu o vypořádání společného jmění manželů, kdy nemovitosti zapsané na LV č. xxx pro obec a k. ú. Kopřivnice připadnou do výlučného jmění manželky Petry J. Věřitel tak může uspokojit svou pohledávku z věcí, které dříve patřily do SJM, stejně jako by ke smlouvě manželů o jejich majetkovém jmění a jeho vypořádání za trvání jejich manželství nedošlo.

16. Ust. § 76 odst. 2 o. s. ř. umožňuje předběžným opatřením uložit povinnost někomu jinému než účastníku tehdy, lze-li to na něm spravedlivě žádat.

17. Proto dle názoru odvolacího soudu manželce dlužníka lze předběžným opatřením uložit zákaz nakládání s jejím majetkem, a to tehdy, může-li být její majetek označený v návrhu na vydání předběžného opatření použit k úhradě dluhu jejího manžela. V prvém případě se musí jednat o společný dluh (§ 710 o. z.) a pak musí nastoupit režim § 733 o. z., který dopadá na „režim oddělených jmění“.

18. Musí být přitom prokázána potřeba zatímní úpravy poměrů a musí být alespoň osvědčeny skutečnosti významné zejména podle § 710 a § 733 o. z.

19. Nutnost zatímní úpravy poměrů žalobkyně prokázala, když žalovaný má vůči žalobkyni dluh a žalovaný se svého majetku zbavuje. Je osvědčeno, že byla uzavřena dohoda o režimu odděleného jmění manželů a dohoda o vypořádání SJM. Pak je naplněna podmínka uvedená v § 76 odst. 2 o. s. ř., že lze spravedlivě žádat na manželce dlužníka, aby jí byla uložena povinnost nenakládat s předmětnými věcmi.

20. S ohledem na shora uvedené bylo usnesení okresního soudu jako věcně správné potvrzeno.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není dovolání přípustné.**

Ostrava 12. prosince 2024

JUDr. Šárka Neuwirthová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Řehánková.